

تکنیک های معلمان برای بهبود یادگیری دانش آموزان دبستانی در کلاس های آنلاین

هنگامه میرزایی دهقی

مدرس هنرستان صالحات منطقه مهردشت، اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان، ایران
hengameh.mirzaei@yahoo.com

چکیده

علاقه نقش بسیار مهمی در یادگیری دارد. علاقه باعث ایجاد انگیزه در یادگیری شده و می تواند نتایج یادگیری را بهبود بخشد. این مقاله بر درک و بررسی تکنیک های مورد استفاده معلمان برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری و بیان پاسخ های دانش آموزان در یادگیری آنلاین متمرکز می باشد. این مقاله یک پژوهش کیفی با رویکرد پدیدارشناختی است که مدیر، معاون برنامه درسی، معلمان و دانش آموزان مطلع این پژوهش می باشند. داده های تحقیق با انجام مصاحبه های نیمه ساختاریافته جمع آوری شده و با استفاده از مدل مایلز و هوبرمن تجزیه و تحلیل شده است. نتایج نشان می دهد که راهبردهای مورد استفاده معلمان برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری عبارتند از: درک اهمیت یادگیری به دانش آموزان، پیش گیری از بحث در ارتباط با حاشیه ها، واضح و جالب کردن مطالب آموزشی، استفاده از رسانه های ساده و جالب و انجام ارزیابی های منظم و مستمر. علاوه بر این نتایج مطالعات نشان می دهد که در کلاس های آنلاین باید به دو نکته توجه شود. نخست این که دانش آموزان دانش آموزان در کلاس های آنلاین مطالب سرگرم کننده ای دریافت کنند و دوم این که آن ها با دوستان خود همراه نیستند.

واژگان کلیدی: دانش آموزان دبستانی، یادگیری، آنلاین.

مقدمه

استراتژی یادگیری روش یا رویکرد خاصی است که توسط معلم هم در سازماندهی دانش آموزان، مواد، روش ها، رسانه ها، تجهیزات و زمان به کار رفته تا فرآیند یادگیری به خوبی انجام شود (راگین^۱ و همکاران، ۲۰۲۰؛ سانتوسا^۲ و همکاران، ۲۰۲۰). راهبردهای یادگیری نیز به عنوان الگوها یا توالی هایی معنادار هستند که توسط معلم به طور آگاهانه و منظم انجام می شود تا فرآیند یادگیری را به طور مؤثر اجرا کند (بیزیت^۳ و همکاران، ۲۰۲۲؛ روزاری^۴ و همکاران، ۲۰۱۹). اجرای یک استراتژی یادگیری که همچنان می تواند به اجرای مؤثر فرآیند یادگیری کمک کند (نابرت^۵ و همکاران، ۲۰۲۲؛ حسن^۶ و همکاران، ۲۰۲۰).

¹ Ragin

² Santosa

³ Bayazit

⁴ Rosari

⁵ Naibert

⁶ Hasan

علاقه به یادگیری جنبه بسیار مهمی از یادگیری است (رستموا^۷ و همکاران، ۲۰۲۲). علاقه به یادگیری، توجه دانش آموزان را در یادگیری افزایش داده و به نوبه خود بر نتایج یادگیری تأثیر می گذارد (یائو^۸ و همکاران، ۲۰۲۳؛ هندواج^۹ و همکاران، ۲۰۲۲). سه جنبه مهم می تواند باعث ایجاد علاقه به یادگیری شود، این سه جنبه عبارتند از: توجه، اهداف و شدت یادگیری (چانگ^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۸). کسی که به چیزی توجه زیادی دارد، معمولاً علاقه دارد. علاقه به یادگیری به طور خود به خود یا ناگهانی ایجاد نمی شود، بلکه علاقه به دلیل تجربیات، عادات و مشارکت در یادگیری به وجود می آید. علاقه نیز ارتباط نزدیکی با راحتی و نیاز دارد (نگوهو^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۳؛ برستوا^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲).

در آغاز سال ۲۰۲۰، جهان توسط یک ویروس ناشناخته به نام بیماری کروناویروس ۲۰۱۹ شوکه شد (یوزر^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۰). بسیاری از ساکنان ووهان و شهروندان سایر کشورها، از جمله اندونزی، به این ویروس آلوده شده اند و در برخی موارد این ویروس منجر به فوت شد (سگیان^{۱۴} و همکاران، ۲۰۲۰). انتشار ویروس کرونا همه فعالیت های انسانی از جمله در فرآیند یادگیری را تغییر داد (اجی^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۰). فرآیند یادگیری در کلاس درس با تعامل مستقیم بین معلمان و دانش آموزان انجام می شود. با این حال، در طول همه گیری کرونا، فرآیند یادگیری در خانه با یک سیستم آنلاین یا با سیستم های الکترونیکی دیگر انجام شد (دارمالکسانا و همکاران، ۲۰۲۰). برای مثال در اندونزی، نزدیک به بیست و پنج میلیون کودک در سن مدرسه از یادگیری در خانه برای تحصیل استفاده می کردند (دهری^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۰). یادگیری در خانه یادگیری است که در محل سکونت دانش آموز با استفاده از رسانه های مختلف موجود انجام می شود (پرونتو^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۰).

در این دوران فرآیند یادگیری در خانه با استفاده از رسانه های آنلاین و سایر رسانه ها انجام می شود. تحصیل در خانه دارای چندین مزیت از جمله صرفه جویی در هزینه های حمل و نقل، کاهش استرس به دلیل ازدحام در بزرگراه و داشتن وقت آزاد زیاد است (پرونتو و همکاران، ۲۰۲۰). از سوی دیگر، تحصیل در منزل دارای کاستی های متعددی است که از آن جمله می توان به ایجاد کسالت، کاهش انگیزه کاری و افزایش هزینه برق یا سهمیه اینترنت اشاره کرد (نوستاری^{۱۸} و همکاران، ۲۰۲۳). یادگیری در خانه با عادات یادگیری قبلی دانش آموزان بسیار متفاوت بود. این مسئله باعث ایجاد خستگی در دانش آموزان شده که مهم ترین تأثیر آن کاهش علاقه و انگیزه یادگیری در دانش آموزان بود (سریندانا^{۱۹} و همکاران، ۲۰۲۳).

توجه شود که یادگیری در خانه یکی از راه های جایگزین است، به طوری که اگر مجدد کرونا شیوع یابد، فرآیند یادگیری در خانه مجدد از سر گرفته خواهد شد. این مسئله همچنان می تواند بر علاقه دانش آموزان تأثیر بگذارد. شایان ذکر است که دانش آموزان در خانه بیشتر تمایل به انجام فعالیت های بازی داشته تا اینکه در خانه یاد بگیرند. حتی در برخی موارد گزارش شده که دانش آموزان از زمان مطالعه خود در خانه برای بازی با هم در خانه دوستان استفاده می کردند. در نتیجه، فرآیند یادگیری در خانه یا آموزش آنلاین به طور موثر اجرا نخواهد شد (ستیورینی^{۲۰}، ۲۰۲۰).

⁷ Rustamova

⁸ Yao

⁹ Hendrawijaya

¹⁰ Cheung

¹¹ Nugroho

¹² Berestova

¹³ Yuzar

¹⁴ Siagian

¹⁵ Aji

¹⁶ Daheri

¹⁷ Purwanto

¹⁸ Novitasari

¹⁹ Sridana

²⁰ Setyorini

مدرسه ابتدایی شاهد بیات است که در نتیجه همه گیری کرونا فرآیند یادگیری را از خانه انجام می داد. نتایج مطالعه مقدماتی که محققان انجام دادند نشان داد که «فرآیند یادگیری در طول همه گیری کرونا می تواند به خوبی انجام شود، شخصیت سازی مانند عادت کردن به تحسین، تحفیظ، اعمال عبادی، حفظ نماز به خوبی اجرا می شود. هر تکلیفی که معلم داده توسط دانش آموزان انجام می شود. این سوال مطرح می شود که چه استراتژی هایی توسط معلمان برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری در طول همه گیری کرونا استفاده می شود؟ دانش آموزان در طول همه گیری چگونه به یادگیری پاسخ می دهند؟

مطالعات مربوط به راهبردهای یادگیری به طور گسترده توسط محققان قبلی مورد مطالعه قرار گرفته است، اما این مطالعات تنها راهبردهای یادگیری حضوری را مورد بحث قرار می دهند. چندین مطالعه قبلی نشان داده اند که راهبردهای یادگیری مورد استفاده معلمان به شدت بر نتایج یادگیری دانش آموزان تأثیر می گذارد (کلیماس^{۲۱} و همکاران، ۲۰۲۰). راهبردهای یادگیری همچنین می توانند بر علاقه دانش آموزان به یادگیری تأثیر بگذارند و می توانند بر انگیزه یادگیری دانش آموزان تأثیر بگذارند (کریستینا^{۲۲} و همکاران، ۲۰۱۹). با این وجود، هر معلم استراتژی های متفاوتی در افزایش علاقه، انگیزه و نتایج یادگیری دانش آموز دارد. این بستگی به شرایط دانش آموز، شرایط در طول فرآیند یادگیری، موادی که باید ارائه شود و منابع یادگیری مورد استفاده قرار می گیرد (ماریتی^{۲۳} و همکاران، ۲۰۱۹). بنابراین، زمانی که معلمان با شرایط متفاوتی مواجه می شوند، حتی اگر مطالب ارائه شده یکسان باشد، راهبردهای مورد استفاده متفاوت خواهد بود. استراتژی های یادگیری آنلاین در پرورش علاقه دانش آموزان به یادگیری هرگز توسط محققان قبلی انجام نشده است. در این میان، یادگیری آنلاین در طول همه گیری کرونا مشکلات زیادی را به همراه داشته است که یکی از آنها دشواری معلمان در پرورش علاقه دانش آموزان به یادگیری بود. انتظار می رود نتایج این مطالعه به عنوان مرجعی برای معلمان در پرورش علاقه دانش آموزان به یادگیری به ویژه در یادگیری آنلاین مورد استفاده قرار گیرد

روش تحقیق

این پژوهش از روش کیفی با رویکرد پدیدارشناسی استفاده می کند. پژوهش کیفی با رویکرد پدیدارشناختی، پژوهشی است که برای درک و کشف یک پدیده انجام شده توسط یک فرد یا گروهی از افراد تحقیق می کند (ملنگ^{۲۴} و همکاران، ۲۰۱۳؛ ملنگ^{۲۵} و کریسول، ۲۰۱۶). در این زمینه، درک و بررسی راهبردهای مورد استفاده توسط معلمان در یادگیری آنلاین برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری مورد توجه می باشد. مشارکت کنندگان در تحقیق پژوهش شامل یک مدیر مدرسه، یک معاون، هفت معلم و دانش آموزان می باشند. مشارکت کنندگان تحقیق با روش نمونه گیری هدفمند تعیین شدند (سلج^{۲۶} و همکاران، ۲۰۱۳). اساس ملاحظات مورد استفاده در تعیین مشارکت کنندگان پژوهشی، اطلاع رسانی است که در مورد استراتژی های مورد استفاده معلمان در یادگیری آنلاین برای تقویت علاقه دانش آموزان به یادگیری در همه گیری کرونا آگاه ترین افراد در نظر گرفته می شود.

داده های تحقیق از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته به دست آمده است. تکنیک های اعتبار داده ها که محققین استفاده کردند، بسط مصاحبه و مثلث سازی منبع بود. زمانی که داده های به دست آمده در مصاحبه قبلی ناکافی تلقی می شوند، از گسترش مصاحبه استفاده شد، در حالی که مثلث سازی منبع برای بررسی اعتبار داده ها از طریق منابع مختلف انجام شد. تکنیک تحلیل داده ها از مدل مایلز و هوبرمن استفاده می کند که شامل سه مرحله کاهش داده، نمایش داده ها و نتیجه گیری است.

²¹ Klimas

²² Kristiyani

²³ Mariati

²⁴ Moleong

²⁵ Cresswell

²⁶ Sidqi

یافته ها

- استراتژی های معلم در یادگیری آنلاین برای تقویت علاقه به یادگیری

در طول همه گیری کرونا، تغییری در اجرای فرآیند یادگیری در آموزش و پرورش رخ داد. فرآیند یادگیری قبلاً در مدارس با سیستم حضوری انجام می شد، اما در طول همه گیری کرونا، فرآیند یادگیری از خانه از طریق سیستم آنلاین با استفاده از رسانه های موجود انجام می شد. این امر پیرو بخشنامه های آموزش و پرورش در خصوص اجرای سیاست های آموزش و پرورش در شرایط اضطراری (شیوع بیماری کرونا) است.

فعالیت های آموزشی از منزل با استفاده از سامانه آنلاین یک روز پس از بخشنامه آموزش و پرورش آغاز شد. آموزش پرورش در این دوره جلسه ای را برای پاسخ به سیاست های دولت در مورد اجرای فرآیند یادگیری به دلیل تأثیر همه گیری کرونا برگزار کرد. بر اساس نتیجه جلسه تصمیم گرفته شد که یادگیری باید ادامه یافته و کودکان باید به یادگیری ادامه دهند، حتی در شرایط اضطراری کرونا، فقط سیستم یادگیری با شرایط عادی متفاوت خواهد بود. این سیاست بر اساس چندین ملاحظات اتخاذ شد: اولاً، یادگیری یک حق اساسی برای هر کودک است و باید رعایت شود. دوم، والدین این وظیفه را به آموزش و پرورش سپرده اند تا فرزندان خود را آموزش دهند، بنابراین آموزش و پرورش موظف است این دستور را انجام دهد. این امر بر این اصل اشاره دارد که در هر شرایطی، کودکان باید با یادگیری مواجه شوند، حتی اگر سیستم یادگیری با شرایط معمول متفاوت باشد. این امر با اصول اساسی یادگیری یعنی یادگیری مادام العمر یا آموزش طولانی مدت مطابقت دارد (ابدین ناتا، ۲۰۱۶). راه های زیادی می توان انجام داد تا اصول اساسی یادگیری مادام العمر انجام شود، از جمله یادگیری مستقل (فرنادز^{۲۷} و همکاران، ۲۰۱۸)، ارائه تجربیات یادگیری به دانش آموزان (شمبینگ^{۲۸} و همکاران، ۲۰۲۳)، یادگیری از طریق سوادآموزی (پاربو^{۲۹} و همکاران، ۲۰۲۳)، یادگیری فرا چرخه ای (کریم^{۳۰} و همکاران، ۲۰۲۳) و غیره. چندین استراتژی توسط معلمان در سیستم یادگیری آنلاین برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری در طول همه گیری کرونا انجام می شود که عبارتند از:

- ایجاد درک و توجه به دانش آموزان در هر شرایطی که باید به یادگیری ادامه دهند.

در طول همه گیری کرونا، فرآیند یادگیری در خانه با استفاده از یک شبکه اینترنتی یا آنلاین انجام شد. به طوری که فرآیند یادگیری بتواند به آرامی و به طور مؤثر پیش برود و دانش آموزان به یادگیری علاقه مند شوند. البته معلمان باید درکی را برای دانش آموزان و والدین دانش آموزان در مورد اهمیت یادگیری در هر موقعیتی فراهم می کردند. ارائه درک قبل از انجام فرآیند یادگیری انجام می شود. به دانش آموزان و والدین این درک داده می شود که یادگیری یک ضرورت است. با یادگیری باهوش خواهید شد، با یادگیری دانش زیادی به دست خواهید آورد، با یادگیری پاداش خواهید گرفت و با یادگیری توسط خداوند متعالی خواهید شد. مدیر مدرسه به همه معلمان خانه دستور داد که درک و تفاهم را برای دانش آموزان فراهم کنند.

از نظر فیزیکی، فرآیند یادگیری با هم در مدرسه انجام نمی شود، اما کودکان باید به یادگیری ادامه دهند. برای اینکه بچه ها مشتاق بمانند و علاقه آن ها به یادگیری کاهش پیدا نکند، معلم باید درک کند که یادگیری را می توان در هر جایی انجام داد. راهبردی که معلم در ایجاد تفاهم به دانش آموزان برای ادامه یادگیری در هر شرایطی به کار می گیرد، مستقیماً یک روز قبل از تعطیلات برای دانش آموزان انجام می شود، از سوی دیگر، معلمان با والدین دانش آموزان ارتباط و همکاری برقرار می کنند تا به والدین همیشه یادآوری کرده که کمک و به فرزندان خود راهنمایی کنند تا در خانه به مطالعه ادامه دهند. همچنین معلمان همیشه با یادآوری دانش آموزان توجه دارند که هر بار که فرآیند یادگیری را شروع می کنند و در شب از طریق پیام های رسانه هایی همچون شاد به

²⁷ Firdaus

²⁸ Sihombing

²⁹ Prabowo

³⁰ Karim

مطالعه در خانه ادامه دهند. تفاهم به دانش آموزان در مورد اهمیت مطالعه در خانه توسط معلم به طور مکرر انجام می شود. توجه معلم نقش بسیار مهمی در افزایش و ایجاد درک دانش آموزان در مورد اهمیت یادگیری، هم در طول فرآیند و هم پس از انجام یادگیری دارد (ساسلوتی^{۳۱} و همکاران، ۲۰۲۳). این توجه می تواند به صورت کلامی یا غیرکلامی باشد که می تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم صورت گیرد. علاوه بر این، درک دانش آموزان می تواند توسط معلم با ارائه توضیحات به دانش آموزان انجام شود (بایشا^{۳۲} و همکاران، ۲۰۲۳).

• تهیه مطالب آموزشی مختصر، واضح، قابل فهم و جالب

در طول همه گیری کرونا، استراتژی های پیاده سازی شده توسط معلمان برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری عبارتند از: آماده کردن مطالب آموزشی مختصر، واضح، قابل فهم، جالب، سازگار با رسانه ها. رسانه های با سیستم آنلاین بسیار متفاوت از یادگیری حضوری است. در مدرسه دانش آموزان می توانند آزادانه مستقیماً در مورد موضوعی که نامشخص است و هنوز درک نشده است سؤال بپرسند. در یادگیری آنلاین دانش آموزان آزاد نیستند که در مورد آن سؤال بپرسند. مطالبی که درک نشده اند ارائه مطالب آموزشی به صورت مختصر، واضح، جالب و قابل فهم ضروری است تا علاقه دانش آموزان به یادگیری بالا بماند و دانش آموزان خسته نشوند و مشتاق یادگیری بمانند.

روش های مختلفی از سوی معلمان در تهیه مطالب آموزش از راه دور برای آسان کردن و جالب تر کردن آن وجود دارد، یعنی خلاصه کردن مطالب آموزشی در مورد هر موضوع، همراه کردن مطالب با مثال های عینی، به دنبال آن سوالات تمرینی، ساختن پاورپوینت و سپس از طریق یادگیری ویدیویی توضیح دادن. در رابطه با تئوری رشد، آنچه معلمان انجام می دهند با نظریه رشد کودک مطابقت دارد. طبق نظریه رشد شناختی کودکان ۷-۱۲ ساله در مرحله رشد عملیاتی مشخصی قرار دارند. در این سن، درک چیزهای ساده، واضح و ملموس، همراه با تصاویر و مثال های واقعی برای کودکان آسان تر است (رنیک^{۳۳} و همکاران، ۲۰۲۳). همینطور با فیلم های آموزشی، علاوه بر جلب توجه دانش آموزان، می توان این فیلم ها را بارها پخش کرد تا یادگیری و درک مطالب آموزشی را برای دانش آموزان آسان کند. ویدیوهای آموزشی یکی از مؤثرترین رسانه های هستند که برای ملموس کردن، سرگرم کننده کردن مواد آموزشی استفاده می شوند، تجربیات یادگیری خود را ارائه می کنند و می توانند نتایج یادگیری را برای دانش آموزان دبستانی بهبود بخشند. همچنین، استفاده از رسانه های ویدئویی آموزشی می تواند به دانش آموزان دبستانی کمک کند تا علاقه، انگیزه و مهارت های یادگیری دانش آموزان را افزایش دهد (هندیان^{۳۴} و همکاران، ۲۰۲۲؛ سپترا^{۳۵} و همکاران، ۲۰۲۱).

• انتخاب یک رسانه آموزشی ساده و جذاب

راهبرد دیگری که توسط معلمان برای افزایش علاقه دانش آموزان به یادگیری در میان همه گیری کرونا استفاده می شود، انتخاب رسانه های یادگیری ساده و جذاب است. رسانه ها از نظر هزینه های مقرون به صرفه ساده بودند و معلمان و دانش آموزان در فرآیند یادگیری از آنها استفاده می کردند. جالب به معنای خسته کننده نیست و می تواند یادگیری دانش آموز را تقویت کند. رسانه های آموزشی مورد استفاده عبارتند از شاد، واتس آپ و روبیکا. با این حال، استفاده از واتس آپ به سهمیه اینترنت زیادی نیاز داشت، بنابراین از دو برنامه دیگر به ویژه شاد به طور گسترده تری استفاده شد.

طبق اطلاعات یکی از معلمان، برنامه شاد برای ارسال تکالیف به دانش آموزان، ارسال خلاصه مطالب آموزشی، سوالات تمرینی و فیلم های آموزشی مورد استفاده قرار گرفت. علاوه بر این، برنامه شاد همچنین برای برقراری ارتباط با دانش آموزان و والدین برای نظارت بر دانش آموزان در طول فرآیند یادگیری در خانه استفاده شد.

³¹ Susilawati

³² Baysha

³³ Resnick

³⁴ Handayani

³⁵ Saputra

رسانه یک عنصر مهم در یادگیری است. استفاده از رسانه های یادگیری مناسب، نه تنها تحویل مطالب را تسهیل می کند، بلکه می تواند اثربخشی در دستیابی به اهداف یادگیری را افزایش دهد، می تواند علاقه و انگیزه یادگیری را نیز افزایش دهد. دقت انتخاب رسانه یادگیری با قیمت تعیین نمی شود، بلکه تا حد زیادی توسط سطح کارایی و اثربخشی در دستیابی به اهداف تعیین می شود (واتی^{۳۶} و همکاران، ۲۰۲۲؛ کارکیتا^{۳۷} و همکاران، ۲۰۲۱).

معیارهای مهمی که باید به عنوان مرجع در انتخاب رسانه برای استفاده در یادگیری مورد استفاده قرار گیرد این است که رسانه باید مطالب ارائه شده را دنبال کند، جذاب باشد، از نظر مالی مقرون به صرفه باشد، استفاده آسان داشته و در دسترس و مفید باشد. رسانه های یادگیری در صورتی به دستیابی به اهداف یادگیری کمک می کنند که رسانه های مورد استفاده دارای جذب بالایی در ارائه مطالب بوده و درک لازم را برای دانش آموزان فراهم کنند، بتوانند تجربیات یادگیری را ارائه داده، نگرش ها و مهارت های یادگیری دانش آموزان را تقویت کنند (الپری^{۳۸} و همکاران، ۲۰۱۹).

• انجام ارزیابی های منظم و مستمر

ارزشیابی فعالیتی است که برای تعیین سطح پیشرفت دانش آموزان پس از انجام فرآیند یادگیری در زمان معین انجام می شود. در آموزش و پرورش فعالیت های ارزیابی به صورت دوره ای و مداوم انجام می شود. فعالیت های ارزشیابی نه تنها برای سنجش میزان پیشرفت دانش آموزان پس از پیگیری فرآیند یادگیری، بلکه برای ارزیابی اثربخشی روش ها، رسانه ها، راهبردهای یادگیری به کار گرفته شده توسط معلمان، انجام می شود.

با ارزشیابی منظم و مستمر، دانش آموزان همیشه خود را با خواندن کتاب ها و مطالب یادگیری که یاد گرفته اند آماده می کنند. این ارزشیابی را می توان با دادن چندین سوال به دانش آموزان پس از انجام فرآیند یادگیری در مدت زمان معین انجام داد، مانند پس از اتمام بحث در مورد یک موضوع یا پس از تماشای فیلم آموزشی که توسط معلم ارائه می شود. ارزشیابی یادگیری به صورت کتبی و شفاهی انجام می شود. ارزشیابی کتبی توسط معلم با دادن چند سوال تمرینی به دانش آموزان و درخواست از دانش آموزان برای تهیه گزارش کتبی کوتاه پس از تماشای یک درس تصویری از معلم انجام می شود. ارزشیابی شفاهی با درخواست از دانش آموزان انجام می شود تا صداهای ضبط شده مربوط به مطالب آموزشی را تهیه کرده، سپس آنها را به برنامه شاد ارسال کنند، مانند ضبط درس ها، پاسخ سوالات، خواندن قرآن، حفظ نماز و غیره.

ارزشیابی یادگیری بسیار مهم است. هدف اصلی یادگیری، ارتقای کیفیت یادگیری، هم از نظر نتیجه و هم از نظر فرآیند است. ارزشیابی هایی که می توانند کیفیت یادگیری را بهبود بخشند، ارزشیابی هایی هستند که در صورت یافتن برخی کاستی ها و ضعف ها در فرآیند یادگیری، همواره پیگیری می شوند. نتیجه یادگیری خوب ارزشیابی است که پیامدهایی هم برای معلمان و هم برای دانش آموزان دارد (الونی^{۳۹} و همکاران، ۲۰۱۹). ارزشیابی یادگیری که پیامدهایی برای معلمان دارد، ارزشیابی است که می تواند نقش و شایستگی معلمان را افزایش دهد، همچنین توانایی مدیریت کلاس، استفاده از رسانه ها، روش ها و راهبردهای یادگیری را افزایش دهد. همچنین انتظار می رود ارزشیابی یادگیری عواقبی برای دانش آموزان داشته باشد. این پیامدها می تواند به شکل افزایش و توسعه علاقه و انگیزه به یادگیری و نتایج یادگیری دانش آموز، هم در زمینه های شناختی، عاطفی و روانی حرکتی باشد (الیا^{۴۰} و همکاران، ۲۰۱۹). بنابراین، هر گونه نتایج ارزشیابی باید پیگیری شود تا هم برای معلمان و هم برای دانش آموزان پیامدهایی داشته باشد.

تغییر استفاده از رسانه ها، روش ها، راهبردها و اجرای یادگیری نه تنها مستلزم افزایش شایستگی معلم است، بلکه منجر به توسعه

³⁶ Wati

³⁷ Kartika

³⁸ Alperi

³⁹ Avelino

⁴⁰ Aliah

ابزار ارزشیابی می شود. معلمان موظفند ابزار ارزشیابی یادگیری را با توجه به معیارها و تغییرات و تحولات موضوع مورد ارزیابی تهیه کنند. اگر این کار انجام نشود، ابزار ارزیابی نمی تواند شی مورد ارزیابی را به طور معتبر اندازه گیری کند.

• پاسخ دانش آموزان به یادگیری آنلاین

همه گیری کرونا تغییرات زیادی را در تمام جنبه های زندگی، از جمله در دنیای آموزش به ارمغان آورده است. فرآیند یادگیری که در ابتدا به صورت حضوری در کلاس انجام می شد، به یادگیری در خانه با استفاده از سیستم آنلاین یا آموزش از راه دور با استفاده از رسانه های مختلف موجود تغییر کرده است. فرآیند یادگیری در طول همه گیری کرونا با استفاده از رسانه های آنلاین از جمله برنامه شاد، واتس آپ و کلاس های درس انجام شد. دانش آموزان پاسخ های متفاوتی دارند. ریحانه گفت: «خیلی خوشحالم چون با یادگیری آنلاین از خانه می توانم ویدیوهای از استادان ببینم، می توانم درباره دروس تجربی و دینی (مانند حفظ نماز و عبادت) ویدیو بسازم». زهرا نیز همین را بیان کرد و گفت: "یادگیری با برنامه شاد و واتس آپ نیز سرگرم کننده است، می توانید ویدیوهای جالب را تماشا کرد و همچنین می توان ویدیو ساخت.

رویا همچنین اظهار داشت: «مزایا و معایب مطالعه در خانه با برنامه شاد و واتس آپ وجود دارد. خوبی این است که می توان در حین تماشای ویدیوهای استادان مطالعه کنید، بدی آن این است که گاهی اوقات دریافت سیگنال ثابت سخت است. به گفته زینب "مطالعه در خانه نیز گاهی اوقات ناخوشایند است. مادرم با من قهر می کند، اگر مطالب روشن نباشد، نمی توان مستقیماً از استاد پرسید و نمی توان با دوستان بازی کرد. اما خوبی این است که می توان همه چیز را فهمید، زیرا استاد قبلاً یادداشت ها و فیلم ها را ارائه کرده است.

نتایج مصاحبه نشان داد که دو نوع پاسخ دانش آموزان به یادگیری با سیستم آنلاین وجود دارد، سرگرمی و نه سرگرم کننده. دانش آموزان گفتند که از آموزش آنلاین با استفاده از شاد و واتس آپ راضی هستند. این مسئله به این دلیل است که دانش آموزان می توانند در حین بازی به انجام فعالیت های آموزشی بپردازند، فیلم های اشتراک گذاری شده توسط استادان خود را تماشا کنند و می توانند ویدیوهای مربوط به فعالیت های آموزشی انجام شده را تهیه کنند. به دلیل جنبه رشدی، کودکان دبستانی در محدوده سنی ۷ تا ۱۲ سال قرار دارند. کودکان ۷ تا ۱۲ ساله بسیار علاقه مند هستند و هر چیزی را که ملموس و آسان است دوست دارند. معلم مطالب آموزشی را به صورت مختصر، واضح و همراه با مثال ملموس آماده می کند و در یک ویدیوی کوتاه بارگذاری می شود. این چیزی است که باعث می شود دانش آموزان از مطالعه در خانه از طریق شاد و واتس آپ احساس خوشحالی کنند. ارائه مطالب آموزشی با استفاده از فناوری اطلاعات برای دانش آموزان آسان تر، سریع تر، سرگرم کننده و بسیار جذاب است.

از سوی دیگر، دانش آموزان نیز می گفتند درس خواندن در خانه جالب نیست. زیرا دانش آموزان نمی توانند با دوستان خود بازی کنند و نمی توانند مستقیماً با استادان خود ملاقات کنند. این طبیعی است زیرا هر کودکی تمایل دارد با دوستان هم سن و سال خود بازی کند. علاوه بر مکان های آموزشی، مدارس مکان هایی برای بازی کودکان و برقراری ارتباط با دوستان هم سن و سال خود نیز هستند. کودکان دبستانی شروع به ایجاد پیوندهای اجتماعی جدید با همسالان خود و با همکلاسی های خود کرده و برای شان آغاز سازگاری، مقایسه و لذت بردن از بازی با همسالان است. بنابراین، در طول فرآیند یادگیری که در خانه انجام می شد، احساس بر این بوده که همنشینی با دوستانش، با هم بودن در یادگیری و با هم بودن در بازی از او گرفته شده است.

بحث و نتیجه گیری

راهنمایی که توسط معلمان برای تقویت علاقه دانش آموزان به یادگیری در طول همه گیری کرونا استفاده می شود، اولین راهنمایی است که به اهمیت یادگیری در هر موقعیتی، چه به طور مستقیم یا با همکاری والدین دانش آموزان توجه دارد. دوم، مطالب آموزشی را آماده کنید که کوتاه، واضح، قابل فهم و جالب باشد. سوم، رسانه های آموزشی را انتخاب کنید که ساده و جذاب باشند.

چهارم، یادگیری را به طور منظم و مستمر ارزیابی کنید. دو پاسخ دانش آموزان به یادگیری آنلاین وجود دارد، اول اینکه برخی می گویند سرگرم کننده است زیرا می توانند در حین تماشای ویدیوهای استادان خود یاد بگیرند و می توانند در ساخت فیلم های ضبط شده مربوط به تکالیف مدرسه خلاق باشند. ثانیاً، برخی می گویند سرگرم کننده نیست، زیرا احساس می کنند چیزی کم است، مثلاً در کنار هم بودن با در یادگیری و بازی.

منابع

- Ragin, Gestiana, Ardi Refando, and Dian Chaerani Utami. "Implementasi Strategi Pembelajaran Ekspositori untuk Meningkatkan Hasil Belajar Matematika di Sekolah Dasar." *PANDAWA* 2.1 (2020): 54-60.
- Santosa, Donald Samuel Slamet, Donna Sampaleng, and Abdon Amtiran. "Meningkatkan prestasi belajar siswa melalui model pembelajaran." *SIKIP: Jurnal Pendidikan Agama Kristen* 1.1 (2020): 11-24.
- Bayazit, Alper, et al. "Profiling students via clustering in a flipped clinical skills course using learning analytics." *Medical Teacher* (2022): 1-8.
- Rosari, Intan. "Pengaruh strategi pembelajaran dan gaya kognitif spasial terhadap hasil belajar ikatan kimia sma." *IJIS Edu: Indonesian Journal of Integrated Science Education* 1.2 (2019): 163-168.
- Hasan, Moch Sya'roni, and Nurul Chumaidah. "Strategi Pembelajaran PAI Anti Radikalisme di SMP Negeri 1 Ngoro Jombang." *Al-Insyiroh: Jurnal Studi Keislaman* 6.1 (2020): 36-56.
- Naibert, Nicole, and Jack Barbera. "Investigating Student Engagement in General Chemistry Active Learning Activities using the Activity Engagement Survey (AcES)." *Journal of Chemical Education* 99.7 (2022): 2620-2629.
- Rustamova, Shahnoza Aripovna, and Munavvar Xaydarovna Rashidova. "Formation of self-assessment competence of primary school students in foreign language teaching." *Science and Education* 3.4 (2022): 1075-1080.
- Yao, Jin, et al. "Keeping up with the times'. Core competencies of excellent primary and secondary school teachers in the internet plus era: a qualitative study on teacher education in China." *Teaching and Teacher Education* 126 (2023): 104074.
- Hendrawijaya, Arief Tukiman. "Effects of Mediation of Learning Interest in Improving Student Learning Achievement." *International Journal of Instruction* 15.1 (2022): 857-872.
- Cheung, Derek. "The key factors affecting students' individual interest in school science lessons." *International Journal of Science Education* 40.1 (2018): 1-23.
- Nugroho, S. E. "Physics experiment activities to stimulate interest in learning physics and reasoning in high school students." *Journal of Physics: Conference Series*. Vol. 1567. No. 2. IOP Publishing, 2020.
- Berestova, Anna, et al. "Academic Motivation of University Students and the Factors That Influence It in an E-Learning Environment." *Electronic Journal of e-Learning* 20.2 (2022): 201-210.
- Yuzar, Dinda Nadilla. "Penyakit menular dan wabah penyakit covid-19." (2020).
- Siagian, T. H. (2020). Mencari kelompok berisiko tinggi terinfeksi virus corona dengan discourse network analysis. *Jurnal Kebijakan Kesehatan Indonesia: JKKI*, 9(2), 98-106.
- Aji, Rizqon Halal Syah. "Dampak COVID-19 pada pendidikan di indonesia: Sekolah, keterampilan, dan proses pembelajaran." *Jurnal Sosial & Budaya Syar-i* 7.5 (2020): 395-402.
- Daheri, Mirzon, et al. "Efektifitas whatsapp sebagai media belajar daring." *Jurnal basicedu* 4.4 (2020): 775-783.
- Purwanto, Agus, et al. "Studi eksploratif dampak pandemi COVID-19 terhadap proses pembelajaran online di sekolah dasar." *EduPsyCouns: Journal of Education, Psychology and Counseling* 2.1 (2020): 1-12.
- Novitasari, Anindita Trinura. "Motivasi Belajar sebagai Faktor Intrinsik Peserta Didik dalam Pencapaian Hasil Belajar." *Journal on Education* 5.2 (2023): 5110-5118.
- Sridana, Nyoman, Nani Kurniati, and Amrullah Amrullah. "Pengaruh Minat Belajar dan Kebiasaan Belajar terhadap Prestasi Belajar Matematika." *Griya Journal of Mathematics Education and Application* 2.4 (2022): 885-892.
- Setyorini, In. "Pandemi covid-19 dan online learning: apakah berpengaruh terhadap proses pembelajaran pada kurikulum 13?." *Journal of Industrial Engineering & Management Research* 1.1b (2020): 95-102.
- Klimas, Patrycja, et al. "Entrepreneurial failure: A synthesis and conceptual framework of its effects." *European Management Review* 18.1 (2021): 167-182.

- Kristiyani, Eva, and Iffah Budiningsih. "Pengaruh strategi pembelajaran e-learning dan minat belajar terhadap hasil belajar akuntansi." *Akademika* 8.01 (2019): 81-100.
- Mariati, Pance, et al. "Inovasi Pembelajaran Seni Berbasis Mobile Learning bagi Mahasiswa Pendidikan Guru Sekolah Dasar." *Jurnal Basicedu* 5.6 (2021): 5783-5792.
- Moleong, Lexy J. "Metode Penelitian Kualitatif, Bandung: Remaja Rosdakarya." *Mosal* (2013).
- Cresswell, John W. "Penelitian Kualitatif dan Desain Riset: memilih diantara lima pendekatan." *Yogyakarta: Pustaka Pelajar* (2015).
- Sidiq, Umar, Miftachul Choiri, and Anwar Mujahidin. "Metode penelitian kualitatif di bidang pendidikan." *Journal of Chemical Information and Modeling* 53.9 (2019): 1-228.
- Firdaus, Muhammad Dzaky, and Bambang Sulistyio. "PENGEMBANGAN APLIKASI WHATSAPP DALAM PEMBELAJARAN MICROTEACHING SEBAGAI MEDIA ALAT BANTU BELAJAR MANDIRI." *E-Jurnal Pendidikan Teknik Otomotif-SI* 23.2 (2018).
- Siombing, Suci Rahmaida, Sukriani Hasibuan, and Yuda Mulia Ramadhan Sitepu. "Pengalaman Pusat Kegiatan Belajar Masyarakat (PKBM) Dalam Memfasilitasi Masyarakat Belajar di Paud Kartini Sidodadi Kecamatan Pangkajene Kabupaten Labuhan Batu." *CENDEKIA: Jurnal Ilmu Sosial, Bahasa dan Pendidikan* 3.1 (2023): 94-106.
- Prabowo, Suryo, Andayani Andayani, and Hanafi Hanafi. "Literasi Digital dalam Pembelajaran: Perspektif Alumni PGSD." *Jurnal Basicedu* 7.1 (2023): 99-105.
- Karim, Siti Raudah Abdul, Huzaimah Ismail, and Norhapizah Mohd Burhan. "Al-Ghazali's Education Theory Towards Islamic Lifelong Learning: Teori Pendidikan al-Ghazali ke arah Pembelajaran Sepanjang Hayat menurut Islam." *The Sultan Alauddin Sulaiman Shah Journal (JSASS)* 8.1 (2021): 69-83.
- Susilawati, Susi. "Pemahaman konsep IPA ditinjau dari konsep diri dan kemandirian belajar siswa." *Jurnal Pendidikan Indonesia* 3.01 (2022): 57-78.
- Baysha, Muh Husein, and Hastuti Diah Ikawati. "PENGARUH STRATEGI PEMBELAJARAN PLANTED QUESTIONS TERHADAP HASIL BELAJAR SISWA KELAS VIII MATA PELAJARAN IPA DI SMP NEGERI 4 PRAYA TIMUR." *Lentera Pendidikan Indonesia: Jurnal Media, Model, dan Pengembangan Pembelajaran* 3.2 (2022): 230-237.
- Resnick, Lauren B. "Toward a cognitive theory of instruction." *Learning and motivation in the classroom*. Routledge, 2017. 5-38.
- Handayani, Ida, et al. "Pengembangan Aplikasi Sipinter sebagai Media Pembentukan Karakter Islami bagi Anak SD dalam Upaya Preventif Degradasi Moral." *Jurnal Jendela Pendidikan* 2.02 (2022): 172-181.
- Saputra, Muhammad Rohan, et al. "Penggunaan Video Animasi dalam Pembelajaran Pendidikan Agama Islam Pada Siswa Kelas 1 Sekolah Dasar." *EDUCASIA: Jurnal Pendidikan, Pengajaran, dan Pembelajaran* 6.3 (2021): 167-182.
- Wati, Mustaka, et al. "Developing physics learning media using 3D cartoon." *Journal of Physics: Conference Series*. Vol. 997. No. 1. IOP Publishing, 2018.
- Kartika, Giri, Azhar Azhar, and Muhammad Nasir. "Development of E-Comic as a Physics Learning Media for Class X Students on Momentum and Impulse Materials." *Jurnal Penelitian Pendidikan IPA* 9.1 (2023): 332-336.
- Alperi, Muzanip, and Dewi Handayani. "Quality mapping analysis of methods, media and learning resources usage at junior high school." *International Conference on Educational Sciences and Teacher Profession (ICETeP 2018)*. Atlantis Press, 2019.
- Avelino, C. C. V., Costa, L. C. S. D., Buchhorn, S. M. M., Nogueira, D. A., & Goyatá, S. L. T. (2017). Teaching-learning evaluation on the ICNP® using virtual learning environment. *Revista brasileira de enfermagem*, 70, 602-609.
- Aliah, Munjiatun, and Idi Warsah. "Evaluasi Pembelajaran Selama Pandemi Covid-19: Tantangan dan Solusi." *Jurnal As-Salam* 5.2 (2021): 164-174.